

Menighetsbladet

for Byåsen og Sverresborg

Sorgen har mange sider

4 – Ikke
vær feig

6 Jeg
skjemmes!

7 Alderdommen
for tøffinger

12 Vennskap
i Ramallah

INNHold

Sørger fordi vi har opplevd kjærlighet	s 2
Sorgen det ikke sendes blomster til	s 3
Ikke vær feig!	s 4
Jeg skjemmes!	s 6
Alderdommen er for tøffinger!	s 7
Trosopplæring i Byåsen	s 8
Trosopplæring i Sverresborg	s 9
Portrettet: Bjørg Hegstad	s 10
«Church of Hope» i Ramallah	s 12
Grønn kirke	s 15
Nye ansikter	s 15
Slekters gang	s 16
Det skjer	s 17
Gå på gudstjeneste	s 18
Menighetsinformasjon	s 19
Gjesteskribent: Kari Løvendahl Mogstad	s 20

Menighetsbladet for Byåsen og Sverresborg

Utgiver: Menighetsrådene
Opplag: 12.275
Neste nummer: November 2017
Frist for stoff: 2. november 2017

Redaksjonskomité:
Per Ottesen
Tor Asle Kleveland
Ivar Selmer-Olsen
Hans Kristian Solbu
Steinar Leirvik, redaktør
Design og layout: Skipnes AS

Kasserer og annonseansvarlig:
Ingrid Eikli Heggset
994 36 000

Kontonummer menighetsbladet:
8601 43 54389
Takk for din støtte!

FORSIDEBILDET
Foto: Gorm Kallestad, Scanpix

TAKK FOR DIN STØTTE
Vi trenger din hjelp for å gi ut Menighetsbladet, og er glade for alle som støtter oss!
Takk for ditt bidrag til konto
8601 43 54389!

REFLEKSJONER

Tekst: Ida Marie Weltzien

Du trenger ikke strekke til

I starten av mange begravelser leses det fra Matteusevangeliet der Jesus sier:

«Kom til meg alle dere som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile.»
(Matteus 11,28)

Flere av oss kjenner igjen følelsen av å streve eller å bære tungt. Enten i rent fysisk forstand eller i mer overført betydning. Noen av oss strever med sorg over å ha mistet noen vi var glad i, andre sørger over brutte relasjoner, mens noen kanskje strever med motivasjon til å stå opp om morgenen, vanskelige ting på jobben, eller familiekonflikter.

Det er ikke alltid byrdene er så synlige, og det er heller ikke alltid vi vet når, eller om, de vil ta slutt. Men alle mennesker opplever innimellom å ha tungt å bære. Og midt i dette står Jesus altså å sier at Han vil gi oss hvile. Kanskje finner du trøst i dette bibelverset? Kanskje blir du provosert?

Det er mange måter å hvile på. Noen hviler ved å gå tur i skogen, andre ved å legge beina på bordet eller hodet på puten. Noen hviler ved å være alene, mens andre hviler best sammen med andre. Men kanskje tilbyr Jesus oss en annen type hvile enn den vi kan gi oss selv.

I en forgjengelig verden med brutale realiteter og i en hverdag preget av ytre forventninger og fasadefokus, tilbyr Jesus en hvile fra selvførdømmelse, skyldfølelse, anger og skam. Han tilbyr en hvile fra motløshet og utilstrekkelighet.

Å være kristen betyr ikke å være fri fra sorg. Sorgen er en del av det å være menneske. Vi sørger fordi vi har opplevd kjærlighet. Det gjør ikke sorgen mindre vond, men det minner oss om at det finnes noe som er større enn sorgen. Noe som holder oss når vi ikke selv klarer det. Noe som ikke trenger at vi strekker til. Noe som kan gi hvile, selv i den mørkeste sorg.

Ordene til den svenske presten og forfatteren Thomas Sjödin hjelper meg til å forstå Guds tanker om det til tider strevsomme prosjektet, det er å være menneske:

«Du trenger ikke strekke til.
Det holder at du er til.
Alt utover det er bonus.»

Klarer vi å tro på dette, tror jeg vi får en smakebit av den hvilen Jesus ønsker å gi.

KJÆRE LESER

Tekst: Steinar Leirvik

Sorgen det ikke sendes blomster til

Det er ikke bare død som gir sorg. Sorgen kan ha mange ansikt. Et samlivsbrudd, oppbrudd og motvillig flytting, å savne et dyr vi var knyttet til, miste jobben, eller følelser knyttet til tap av helse eller alderdom, kan også gi sorg. Kjærlighetssorg blir kalt sorgen det ikke sendes blomster til.

Jeg husker en kamerat kom gråtende inn på kontoret mitt for mange år siden. Det var slutt mellom ham og samboeren. Han følte seg liten. Og fullstendig mislykket. Som kjæreste, og som pappa. Jeg visste ikke helt hva jeg skulle bidra med. Annet enn å sitte og høre på. Og kanskje var det like bra at jeg ikke fant noen ord. De ville fort blitt feil. Her var det mest behov for to ører til låns. Og at noen orket å være der.

I Norge er det rundt 20 000 samlivsbrudd hvert år. Noen mener det er for lett å skille seg. Jeg opplever det ikke sånn. Ingen av de jeg kjenner, har tatt lett på det. Ikke har de hatt det lett, hverken underveis eller etterpå, heller.

Og vi som har vært venner med begge i et forhold, kan også føle oss i skvis: – Skal vi ta parti? Eller bare: – Hvem er det naturlig å holde kontakten med nå?

Kanskje kunne noen forhold vært reddet gjennom terapi eller større vilje til å sloss for samlivet sitt. Men det er for enkelt å si at mange i vår tid, ikke prøver hardt nok. Mange opplever i stedet en sorg som gir både redusert livskvalitet og dårligere helse. Det å miste en du elsker, er smertefullt. Uansett om du er blitt valgt bort etter et langt forhold, samlivet han vært dårlig lenge, eller det er en du virkelig elsker.

Sorgen over et samliv som er gått i stykker, kan være sorg over tapte muligheter og ikke innfridde forventninger, over det vi ikke får til, over svik og ikke minst vår egen tilkortkommenhet. Sorgen over en skilsmisse kan være mer blandet og tabubelagt, enn etter et dødsfall. Går det an å sende blomster når et forhold er blitt brutt?

Sorg, smerte og fortvilelse. Det er prisen vi betaler for å bli glad i noen. For å slippe et annet menneske inn på oss. For at trådene i livsvevene har blitt vevd sammen over tid. Det er blitt sagt at noe av det mest skumle og mest vågale vi mennesker gjør i livet, er å elske. Det finnes vel ikke noe mer sårbart enn å gi seg over til en annen. Sjansen for å bli avvist eller å bli forlatt, vil alltid være der. Og sorgen følger ingen alder. Den kan like gjerne ramme et barn, en ungdom, en gammel, som en voksen.

Ved et dødsfall er det mye som kan være til hjelp for å lindre og bearbeide smerten. Å forberede og gjennomføre en begravelse, samtalene om livet som er over, og mange merker at det er godt å ikke sette bort alle oppgaver til begravelsesbyrået, men heller prøve å ordne mest mulig selv. Å merke omtanke og tilstedeværelse fra andre, i hvert fall i starten, er også et gode.

Ved et samlivsbrudd er ikke den andre borte for alltid, men fortsetter å leve sitt liv. Sårene over hele tiden å bli minnet på, kan være utålelig. Følelsesmessig mister du ikke bare en du elsker, vedkommende slutter også å elske deg. Slik kan det endre opplevelsen av hvem du er.

Sorg tar tid. Og sorg har godt av å luftes med ord! Finn noen å snakke med. Helst en som også tåler hvis tårer trenger seg på. Og så er det godt å komme seg ut, bruke kroppen, gjerne i naturen, og ikke minst, være sammen med andre. Tiden leger ikke nødvendigvis alle sår, men at sorgen lindres med tiden.

Samtale med Stein Erik Aune

Ikke vær feig!

Tekst: Steinar Leirvik. Foto: Steinar Leirvik og Gorm Kallestad/Scanpix

Stein Erik Aune (58) mistet Liv for 4 år siden. De hadde vært sammen i 10 fantastiske år. Etter at kona fikk kreft, ble livet forandret for dem begge. De visste nok innerst inne at døden nærmet seg, men klamret seg til et håp. Om medisinsk hjelp. Eller et Guds under.

– Jeg merker en forskjell etter hvert som tiden går. I starten var jeg i en boble, sier Stein Erik.

– De fleste av oss kommer i en eller annen krise i løpet av livet. Da er det viktig hvordan en blir møtt.

– En trenger å bli møtt av en person som faktisk vil lytte. Mange er sikkert redd for å si noe galt til en person som har mistet noen, men en trenger ikke å tenke på hva en skal si. Bare vær der! Gi en klem! Spør gjerne om det som har skjedd, men egentlig har det ikke så mye å si hva du sier.

– Som medmenneske må en i hvert fall ikke være feig. Det verste en kan oppleve når en har det vondt, er hvis noen krysser gata og skygger unna for ikke å møte deg!

Seksjon lindrende var fantastisk!

– Liv var syk i litt over 1 år. Hun ville være hjemme så lenge som mulig. Seksjon lindrende behandling (SLB) på St. Olavs hospital var fantastisk til å legge til rette.

Liv var på sykehuset i perioder, men den siste uka var hun heime, og hun døde i hjemmet vårt på Ugla med de nærmeste rundt seg.

Liv Margareth Økland ble bare 48 år. I 2012 fikk hun en type kreft. Hun ble operert og gjennomgikk i etterkant cellegiftterapi. Behandlingen var 100 prosent vellykket, men sommeren etter fikk hun en annen type kreftsykdom som viste seg å være uhelbredelig.

– Jeg skjønnte at det ikke kom til å gå bra, men uten å gjøre meg mer edel enn jeg er; i sykdomsperioden var alt fokus på å støtte henne. Kanskje skulle vi snakket mer om døden underveis, men jeg lot det være opp til henne. For meg var det viktig å være med hele veien.

Jobb, trening og mat

– Etterpå hadde jeg god nytte av samtaler på Vardesenteret. (Et senter i

Trondheim med tilbud for kreftpasienter og pårørende. Drives i samarbeid mellom Kreftforeningen og St. Olavs hospital.)

– Dessuten er det klart at de aller nærmeste blir veldig viktig!

Stein Erik satte seg 3 mål som enkmann. For det første ville han raskest mulig tilbake i jobb. Arbeidsgiveren hadde vært fantastisk med å legge til rette da Liv var syk. Etterpå ville han fort tilbake, men fikk en reaksjon etter første dagen på jobb.

– Kanskje var jeg litt for kjapp?!

Andre målet var å komme i gang med trening.

– Jeg meldte meg inn på 3T Trenings-senter, og så utfordret sjefen meg til å bli med på skirennet Marcialonga. Min første tanke var at det går aldri! Men så begynte jeg å tenke: – Jeg tar utfordringen!

– Dermed hadde jeg et mål, og det ble en sosial og fin opplevelse!

– Mitt tredje mål, var å unngå at jeg skulle bli en gretten gubbe som satt for meg selv om spiste dårlig mat. Jeg ville prøve å få i meg ordentlig mat, og gjerne spise sammen med andre. Jeg var mye ute og spiste i den tida, forteller Stein Erik.

– Ungene var jo flyttet ut, jeg kom hjem til tomt hus etter jobb, så da var det viktig for meg å finne på noe etter arbeid, enten trening, eller spise sammen med noen.

– Jeg har prøvd å være offensiv og kommet meg ut!

Fortere ferdig

– Det gjelder å utnytte de rundt seg, har Stein Erik Aune erfart, og det må en ikke vente for lenge med:

– En går jo ikke helt i takt. Jeg som har mistet, og de andre som ser at jeg sørger. De andre blir mye fortere ferdig.

Bestilte samtale med prest

Liv sin begravelse var fra Randaberg kirke utenfor Stavanger. Det var Liv sin heim plass. Ei uke etter gravferden, tok Stein Erik kontakt med meg som prest på Byåsen, fordi han ville ha en prat.

Kanskje er det ikke så mange som kommer på at det er en mulighet. Både å snakke med prest eller diakon underveis i et sykdomsforløp, men også etterpå. Det gjorde inntrykk å møte Stein Erik sin åpenhet. Og når jeg spør om et råd til mennesker som rammes av alvorlig sykdom, er dette det første han nevner:

– Åpenhet er viktig, sier Stein Erik. – Jeg ble også med på noen av de vanskelige samtaler med helsepersonell underveis, for å lette trykket for henne. Det er mye å forholde seg til for den som er syk.

– Dessuten, en som er syk, er nok veldig opptatt av å skåne dem de har rundt seg.

Ikke sammenheng mellom tro og død

– Liv var ikke redd for døden. Hun hadde sin barnetro, og det gjorde det mye lettere for meg, forteller Stein Erik.

– Hun hadde ikke angst, og var nok mer redd for behandlingen og eventuelle smerter og bivirkninger, enn for døden.

– Vi hadde begge en tro og et håp, selv om alt håp var ute. Dette håpet var viktig for oss!

– For meg er det ikke sammenheng mellom min kristne tro, og møtet med

døden. Troen ga oss håp om et under, men selv om Liv ikke ble helbredet, har ikke troen min endret seg.

– Jeg tror på under, men er også skeptisk, ikke minst til lettvent forkynnelse om helbredelse.

Dårlig samvittighet for å kjenne glede

Stein Erik har vært så heldig at han har fått seg en ny, god kjæreste. Det har ikke vært bare lett, hverken for kjæresten eller ham.

– Jeg har jo kjent litt på dårlig samvittighet, og så hender det at jeg har tenkt:

– Hvorfor skal jeg ha det godt, når Liv måtte dø?! Og så hender det jeg har tenkt etter at jeg traff Mette og ble glad i henne:

– Hvor lang tid får jeg beholde henne?

Da kan det være godt å få litt livsvisdom fra Liv sin far på 92 år:

– En ting får du ikke gjort noe med. Det er tankene dine. De kommer bare!

Selv tenker Stein Erik at livet består av tidsepoker. En epoke med Liv. Nå er det en ny epoke. Det var aldri hans valg at Liv skulle komme bort. Men det ble sånn. Da er det også godt å kunne kjenne på en kan ha det godt med en ny partner. I

sommer var de 18 personer sammen på storfamilieferie, og Stein Erik har fått 5 nye barnebarn på kjøpet!

Redd for å miste minner

Stein Erik har tenkt en del på hva han kunne gjort annerledes da Liv var syk, men synes det er bra å tenke på at han har gjort så godt han kunne. I ettertid har han spurt sine 3 barn om hjelp til å huske. – Jeg har snakket med ungene for å huske hva som faktisk hendte på de ulike dagene på slutten. Etter at det var over, ble minnene ekstra dyrebare!

– Jeg kan fortsatt kjenne på sorg, 4 år etterpå. Selv om livet går videre, kan det plutselig bare komme. Jeg er litt redd for å ikke kjenne den smerten. Det er faktisk litt godt.

– Jeg var nok redd for miste grepet om livet, da jeg mistet Liv og det viktigste holdepunktet i livet.

Ingen mening med det

Stein Erik vil aldri si at det var «en mening med det.» Men er enig i at det kan komme noe meningsfullt også ut av det som er meningsløst. Og så sier han tankefullt

– Kanskje har jeg aldri vært en så bra utgave av meg selv, som i tiden med sykdom. Da måtte jeg ha et annet fokus. Å gå gjennom noe sånt, gir både perspektiv og gjør en tryggere, selv om en aller helst ville vært dette foruten!

– Kanskje skulle vi snakket mer om døden underveis, men jeg lot det være opp til henne.

Jeg skjemmes!

Tekst og foto: Hans Kristian Solbu

For et par år siden var jeg på omvisning i Auschwitz og Birkenau, nazistenes utryddingsleirer under 2. verdenskrig. Det gjorde fysisk vondt å se og høre om det som ble gjort der. Med industriell presisjon ble omkring 1,5 millioner mennesker myrdet der, hovedsakelig jøder. Ikke minst mengdene med sko, briller, hår, koffertene, bøttesjal, krykker, proteser, hårbørster osv. som var igjen der, gjorde smerten svært nærgående.

Hvordan var det mulig?

Det var selvfølgelig mange kulturelle, menneskelige og religiøse veier og linjer som førte til dette helvetet. Og en av de linjene er den lutherske. I den sammenhengen skjemmes jeg over å være «luthersk». For hos Martin Luther fant nazistene gode argumenter for å gjøre det de gjorde mot jødene, og mot andre som ble sett på som annerledes.

Antisemittismen var sterk i Europa på 14-1500-tallet, og Martin Luther representerte ikke noe unntak. Riktignok skrev Luther ganske positivt om jødene i skriftet «Jesus Kristus - en jøde av fødsel» fra 1523. Men tanken hans der er at hvis man behandler jødene vennlig og underviser dem i den sanne kristne tro, så vil de vende om og bli gode kristne. Men så skjedde ikke det, og det var nok en stor skuffelse for Luther. Så i 1543 skriver han «Om jødene og deres løgner». Og der er han ikke nådig.

Det er som nazistene rett og slett har fulgt den oppskriften Luther gir: Sett fyr på synagogene og skolene deres, ødelegg husene deres, ta fra dem bønnebøkene deres, forby dem å undervise, opphev ordningen med at jødene har fritt leide på veiene, forby dem å drive handel og ta

fra dem alle verdier, - sett en kanon i baken på dem! For det var jødene som drepte Jesus.

Fins det unnskyldninger?

Det er forferdelig å lese dette. Riktignok brukte Martin Luther et voldsomt og grovt språk mot alle han var i konflikt med: paven og biskopene, andre reformatorer som bl.a. Zwingli og mot muslimene eller «tyrkerne» som han kalte dem. Og mange av dem svarte med samme mynt. På den måten var han nok barn av sin tid. Han kritiserer dem, innimellom i en forholdsvis saklig og teologisk faglig tone, for å være loviske religioner. For selv mente han at kjempet han for det frie evangeliet.

Men ingen får gjennomgå som jødene. Og det er særlig alvorlig fordi Martin Luther visste hvilken autoritet han var og hvilken gjennomslagskraft han hadde for sin teologi og sine tanker og meninger. Vi kan heller ikke se på disse utfallene som enkelte «feilskjær» fra Luthers side. Han mente seg å være konsekvent i sin kamp for evangeliet.

Det fins ingen unnskyldninger. Det viser historien og vitnemålene fra Auschwitz og andre konsentrasjonsleirer tydelig nok. Men også Luthers syn på muslimene

som Europas mektige fiende, er det ikke vanskelig å høre gjenklang av i dagens anti-islamske retorikk, når muslimene blir anklaget for å ha en hemmelig plan om å ta over kontrollen av Europa.

Våre fordommer?

Det er en stor kontrast mellom vår tids ideal om toleranse og åpenhet og Luthers holdninger, og vi kan selvfølgelig ikke sette dem direkte opp mot hverandre. Men det er all grunn til selvkritikk innenfor den lutherske tradisjonen, og med bakgrunn i denne tradisjonen stille spørsmålet om hvor har vi våre fordommer overfor andre fra, og hvordan begrunner vi dem? Og: Hvordan kan vi bryte med våre fordommer?

I denne sammenhengen kan det være på sin plass å kritisere Luther med Luther selv. For han mente at korset er kristendommens sentrum og kritiske punkt. Det var hans viktigste reformatoriske poeng. Der, på korset, møtes menneskelig og guddommelig sårbarhet. Hvis vi tør ta vår egen og Guds sårbarhet på alvor, mister fordommene sin kraft, og samtalen kan begynne. Samtalen med annerledes troende og tenkende. Og det gjelder både mellom kirkesamfunn og trossamfunn og mellom enkeltmennesker. Det er ikke gjort i en håndvending, men med Luther mot Luther kan vi utfordres og inspireres til å se på de(n) andre med respekt.

Alderdommen er for tøffinger!

Tekst og foto: Hans Kristian Solbu

- Det er mange tapsrunder med å bli gammel, sier Gunhild Gyllensten Singsaas. Hun har vært allmennpraktiserende lege ved Dalgård Legesenter, men er nå pensjonist. Gunhild har som lege møtt mange som er i siste enden av livet. Hun forteller at hun ikke kan si at hun har møtt så mye sorg knyttet til det, men vil heller si at det er en del nederlag og tristhet knyttet til disse tapene.

- Det handler om å tape ferdigheter, å ikke klare det man har mestret før. Det handler om å miste dem som står nær. Å være den som overlever familie og venner er tøft for mange, være den som sitter igjen. Men da snakker vi gjerne om de som blir skikkelig gamle.

Utrygghet

Det å miste ferdigheter kan skape tristhet og utrygghet. Og det gjelder både fysiske og mentale ferdigheter: Kroppen vil ikke som før og tanken og hukommelsen svekkes. Da trenger man hjelp fra andre. Ingen liker å være til bry for andre. Selv om man har et godt forhold til sine nærmeste og de gjerne stiller opp, så er det ikke enkelt å ta imot hjelp. Men her er det viktig å oppmuntre folk til ikke å være redd for å be om hjelp. Min erfaring er at det er svært mange som synes det er helt ok og som liker å stille opp og gi ei hjelpende hånd.

- Kanskje er noe av det mest krevende for mange det å måtte ha hjelp til å stelle seg selv. Det er både et nytt nederlag, og så er det også noe med å slippe andre inn i det som er det mest intime. Det er ikke enkelt. Og da snakker vi primært om hjelp fra hjelpeapparatet og hjemmetjenesten. Det er viktig at de viser respekt for hva dette koster for mange gamle. Det hadde også vært fint om det ikke var så alt for mange forskjellige pleiere, - men pga. vaktordninger o.l. er det jo ikke til å unngå at det blir mange forskjellige som kommer for å stelle.

Gode tilbud

Jeg tror det er viktig å hjelpe folk til å se det positive. Det er jo mye fint i det å få leve og bli gammel. Det er jo mange gode tilbud for dem som er oppe i årene, både kulturelle og sosiale tilbud. Og tilbudene fra hjelpeapparatet tilpasses jo det den enkelte ønsker og har behov for. For gamle mennesker er jo like forskjellige som alle andre mennesker er forskjellige.

- Men mange gamle står også i fare for å bli ensomme.

- Ja, ensomheten er vond for mange. Og selv om man kan ha et ganske aktivt sosialt liv, kan ensomheten være der. Man er ikke så mobil lenger, og man opplever

at folk man er knyttet til dør. Jeg husker en oppegående dame på 90 år som sa til meg at alderdommen er for tøffinger. Det lå vel en dobbelthet i det: både en glede i å få være så sterk at man får bli skikkelig gammel, men også den tristheten som ligger i hvor krevende det er å være gammel.

- Kanskje er noe av det mest krevende for mange det å måtte ha hjelp til å stelle seg selv.

Men jeg har ikke opplevd mye forventninger om å få piller for å dempe alderens ubehag, verken fra de gamle selv eller fra de pårørende. Jeg tror det er viktig å lytte til og ta på alvor den tristheten mange kan

kjenne. Det er avgjørende å respektere folk for hvordan de har det og tar det, og ut fra det kunne snu det for å lete etter det positive og gledelige.

- Du har selv nokså nylig blitt pensjonist. Er det vemodig? Gruer du deg?

- Jeg synes det er veldig greit å være pensjonist. Jeg trivdes godt i jobben min, og av og til savner jeg kontakten med pasientene. Men pensjonisttilværelsen gir jo også nye muligheter. Som alle andre håper jeg på at jeg får ha god helse. Her hos oss har vi både trapper og hage, og det vil nok være med på å holde meg i aktivitet. For aktivitet er et gode for alle som blir gamle.

Gunn

Lars Christoffer

Faste aktiviteter

- Byåsen Pre Soul Children øver **mandager i oddetallsuker kl. 17.30.**
- Byåsen Familiekor øver **mandager partallsuker kl. 17.30.**
- Byåsen KFKU-KFUM Speiderne møtes ved Haukvatnet **onsdager kl. 18.00-19.30.**
- Babysang: **Tirsdager kl. 11.00 og 12.00** i Byåsen kirke.
- Søndagsskole:
Sprell levende søndagsskole:
3. september
15. oktober
5. november
3. desember
Vanlig søndagsskole andre søndager unntatt ved familiegudstjenester.
- Shelter ungdomskafé:
Tirsdager kl. 18.00-22.00 og
fredager kl. 19.00-23.00.

Ungdomsarbeidet

- **24. september**
Carpe Diem ledersamling
- **1. oktober**
Carpe Diem ledersamling
- **9.-13. oktober** ShelterCamp-aktiviteter i høstferien
- **3. november**
ShelterFestival
- **12. november**
Ungdomsgudstjeneste

SEPTEMBER

- 16. Tur til Kløverhytta for 5. trinnselever

OKTOBER

- 1. Familiegudstjeneste med utdeling av 4-årsbok, Byåsen kirkes barnehage medvirker
- 18. Kirkebokspionene
- 22. Familiegudstjeneste med utdeling av 6-årsbok, Byåsen Pre Soul Children medvirker
- 26. Kirkebokspionene

NOVEMBER

- 1. Kirkebokspionene Musikkfortellerstund for 3-åringene, dato kommer.
- 14. Babygudstjeneste
- 25.-26. Lys våken for 5. trinn med familiegudstjeneste

DESEMBER

- 5.-8. Krybbevandring for barnehager
- 11. Julekonsert

Høsten er en aktiv tid og barn og unge i alle aldre er innom alt fra babysang til konfirmasjonsundervisning og ungdomslederkurs. I høst blir det utdeling av 4-årsbok under gudstjenesten 1. oktober, og da deltar også Byåsen kirkes barnehage. Barna har en viktig plass her i Byåsens egen store og aktive menighet. Det er flere som skal få bok i høst. 6-årsboka «Tre i et tre» blir delt ut under gudstjenesten 22. oktober. Da kan alle som har begynt på 1. trinn i høst, komme til kirka for å få bok. Byåsen Pre Soul Children medvirker.

Byåsen Pre Soul Children ønsker nye sangglade medlemmer velkommen. De øver annenhver mandag (oddetallsuker) kl. 17.30 i Byåsen kirke, og alle fra 1.-4. trinn er velkomne. I partallsuker har Byåsen familiekor øvinger til samme tid, og koret er åpent for alle som vil fra 0 år og oppover.

Byåsen KFUK-KFUM Speidere starter opp i begynnelsen av september og har sine samlinger ved Haukvatnet onsdager kl. 18.00.

De siste to ukene før skolestart har det vært ShelterCamp på dagtid for alle fra 13-18 år, og mange har deltatt på ulike aktiviteter i Shelter, ungdomsklubben vår. Ungdomsklubben er til vanlig åpen tirsdag og fredag kveld, men også i høstferien blir det åpent på dagtid.

Et av de største arrangementene våre utenom konfirmantarbeidet, er «Lys våken.» Alle på 6. trinn blir invitert til ei helg i kirka med pepperkakebaking, fokus på hva det er å være «lys våken», sang, nattkino, og så kan alle de som har lyst til det få ligge over i kirka til søndag, da vi har gudstjeneste.

Som nevnt blir det også kurs og aktiviteter for ungdomslederne. Ungdomsledertreningen er også viktig for barnearbeidet. Ungdommene gjør en viktig jobb på våre arrangement, som gruppeledere, og en stor del av poenget er at barna som deltar skal møte folk i kirka i alle aldre. Ungdomslederne bidrar både praktisk og sosialt, og vi setter stor pris på dem.

Besøk gjerne nettsiden vår for mer og oppdatert informasjon om de ulike aktivitetene våre!

Dette kommer!

4-årsbok

Utdeling av 4-årsboka er **1. oktober** under gudstjenesten kl. 11.00 med samlinger med Kirkebokspionene i oktober. Påmelding.

Kirkebokspioner

Alle 4- og 5-åringene er hjertelig velkomne til «Kirkebokspionene» **onsdager 18. og 25. oktober, og 1. november kl. 17.00.**

6-årsbok

Utdeling av 6-årsbok under gudstjenesten **22. oktober.**

Lys våken

Lys våken er **26.-27. november** for alle på 6. trinn som har lyst til å ligge over i kirka, bli kjent med andre 11-åringene på Byåsen og med oss som jobber i kirka. Vi har en koselig ettermiddag og kveld med ulike aktiviteter og nattkino, og på søndag feirer vi gudstjeneste i skikkelig Lys våken-ånd!

ShelterCamp

Skal du være hjemme i høstferien? Shelter holder åpent alle ukedagene, så det er supert hvis du også kommer når vi skal ha masse bra aktiviteter og måltider i kirkekjelleren. Følg med på Facebook-sida vår for mer info.

Guro

Babysang og MandagsCafé

Hver mandag er det åpen kafé fra kl. 11.00-14.00 i Sverresborg kirkesenter. Kl. 12.00 i skoleleker er det babysang i menighetssalen. For mer informasjon se vår Facebook-gruppe **Babysang i Sverresborg kirkesenter**. Kom med den stemmen du har, for barnet er det den vakreste av alle!

Sverresborg Familiespeider

Familiespeiding er et speider-tilbud der programmet er rettet mot hele familien, og hvor voksne og barn skal lære, lage og leke sammen. Det er ingen aldersbegrensning og er et lavterskeltilbud for alle som ønsker. Vi bruker stort sett den lokale marka til turer, og møtes en søndag i måneden. Nærmere informasjon om arrangement og turer blir annonsert her og på facebook under gruppen **Sverresborg familiespeiding**. Her er alle velkommen!

Fireårsbok

Velkommen til **Fireårskurs** på Sverresborg kirkesenter **9. november!** Vi skal synge og leke, lage noe fint og lære noe nytt, og vi avslutter med å spise kveldsmat sammen. **Søndag 12. november** er det **familiegudstjeneste i Havstein kirke** med utdeling av Fireårsboka. Påmelding til ga299@kirken.no

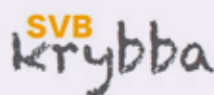
Krølletreff

Velkommen til Krølletreff for årets 2- og 3-åringer på **Kirketorsdag 5. oktober**. Det blir småbarnssang med noen elementer fra babysangen, og vi hører om lammet som ble borte og funnet igjen. Sammen skal vi også finne lille Krølle! **Søndag 8. oktober** møtes vi til familiegudstjeneste i Havstein kirke, hvor det blir utdeling av Krøllegave fra menigheten. Påmelding til ga299@kirken.no

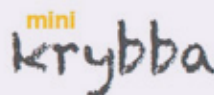

Adventsnatt i kirken for deg i 6. og 7. klasse!

Første adventshelg hvert år inviterer kirker i hele Norge til overnatting og feiring av Lys Våken! Sverresborg og Ilen menigheter inviterer helgen **2.-3. desember** til overnatting i Sverresborg kirkesenter. Invitasjon kommer i posten, men sett av datoen og avtal med venner!

Annenhver onsdag samles ungdom fra 8. klasse og oppover på Sverresborg kirkesenter. Der har vi et sted og henge, ofte noe å spise, brettspill og god stemning. Følg med på Facebook «**SVB-krybba**»!

Hver gang vi arrangerer Kirketorsdag så er det også MiniKrybba **fra kl. 17.15** for 5.-7. klassinger! Det foregår på ungdomsrommet i kirkesenteret, og ledes av eldre ungdommer. Det er brettspill, playstation og god stemning!

Har du lyst på ferdig middag sammen med andre i nabolaget? Velkommen til kirketorsdag én torsdag i måneden! Man kan være med på «full pakke» eller bare deler av ettermiddagen. I vinter vil det bli arrangert **14. september, 5. oktober** og **23. november**.

JUNI

5. Familiegudstjeneste – Fjellseter kapell
7. Krybba
- 10-11. Sverresborg Familiespeider – Overnatting i telt
11. Familiegudstjeneste – Sverresborg kirkesenter
19. MandagsCafé og babysang

AUGUST

18. Noas Ark dag
21. MandagsCafé og Babysang
28. MandagsCafé og Babysang

SEPTEMBER

3. Familiegudstjeneste – Gratulerer du er førsteklasses!
4. MandagsCafé og babysang
11. MandagsCafé og babysang
14. Kirketorsdag – Førsteklasses!
16. Pilegrimsvandring for konfirmanter
18. MandagsCafé og Babysang
25. MandagsCafé og Babysang

OKTOBER

2. MandagsCafé og Babysang
5. Kirketorsdag – krølletreff!
8. Familiegudstjeneste – Utdeling av gave til 2-åringer
16. MandagsCafé og Babysang
23. MandagsCafé og Babysang
30. MandagsCafé

NOVEMBER

6. MandagsCafé og babysang
9. Fireårskurs
12. Familiegudstjeneste – Utdeling av 4-årsbok
13. MandagsCafé og Babysang
20. MandagsCafé og babysang
23. Kirketorsdag
27. MandagsCafé og Babysang

DESEMBER

- 2.-3. Lys våken – Sverresborg kirkesenter
3. Lys våken gudstjeneste – Havstein kirke
17. Vi synger jula inn – Sverresborg kirkesenter
4. MandagsCafé og Babysang
11. MandagsCafé og Babysang

PORTRETTET

Liker ikke å rope om hjelp

Tekst og foto: Hans Kristian Solbu

– Det er ikke bare enkelt å komme ned på kne lenger, men det går!

– Føler du deg gammel, Bjørg?

– Nei, jeg gjør egentlig ikke det. Jeg er 82 år nå, og jeg må vel innrømme at da jeg passerte 80, så tenkte jeg en del på at det ikke er mitt tall. 80 år er ikke meg. Men siden da har jeg fått noen skavanker, og da kjennes nok alderen litt mer. Men jeg kjenner meg ikke gammel.

Bjørg Hegstad er opprinnelig fra Orkdal, men hun har levd det meste av livet sitt på Byåsen, nærmere bestemt like ved Nyborg skole. Hun har vært lærer både på Nidarvoll og Nyborg skoler, men det meste av tida har hun vært husmor. Hun forteller at hun nok trivdes best som husmor. Det var mye å holde orden på på skolen, og det var ikke helt hennes stil. – Det var enklere for meg å ta meg av det som skjedde hjemme med mann og fire barn. Bjørg kaller seg selv for optimist og realist.

– Jeg hadde et fall for noen måneder siden, og da ødela jeg kneskåla. Legen sa at når folk på min alder faller, så er det vanligvis lårhalsen som ryker, mens å ødelegge kneskåla er en typisk ungdomsskade, og det likte jeg jo å høre. Jeg har fått god hjelp og har kommet meg godt, men alt er ikke like enkelt lenger. Men jeg liker ikke å rope om hjelp.

– Er det mye du har gjort før som du ikke kan gjøre lenger?

– Jeg har alltid vært glad i å komme meg ut på tur. Nå kan jeg ikke gå skikkelige turer i marka lenger. Men en del kortere turer blir det, – og det har faktisk blitt noen kilo bær i år også. Og så er det slutt på lengre reiser. Men dette har gjort at jeg er blitt enda mer takknemlig for det vanlige og nære. Alt det som var mer selvfølgelig før er ikke like selvfølgelig lenger. Men det gjelder å se det store i det små. Jeg går ikke rundt med drømmer som jeg tenker at nå blir det aldri noe av det.

Vemodig

– Jeg kan ikke nekte for at det er vemodig å tenke på at det meste av livet har jeg lagt bak meg. Det er rart at det jeg har igjen er så kort. Da søsteren min døde for noen måneder siden, må jeg innrømme at min egen avgang kom nærmere innpå meg. Det gir noen tanker. Men alderdommen i seg selv er ikke noen sorg for meg, jeg tror jeg klarer å forsoner meg med at ting endrer seg i livet. Og så er det viktig å sette sitt eget liv i perspektiv: Når jeg for eksempel ser det som skjer på Middelhavet nå for tida, så har jeg mye å være glad for og takknemlig for når det gjelder mitt eget liv. Jeg merker også at jeg har lettere for å bli rørt nå etter at jeg er blitt såpass gammel, – rørt over både det som er godt og det som er ondt. Og kanskje det er en endring som ikke er så dum.

– Mannen din døde for 11 år siden. Hvordan takler du aleneheten?

– Ja, disse alenegreiene er vanskelig. Det er tungt å være alene, men jeg forsøker å ikke la det ta overhånd. Jeg har så mye å takke for: Jeg har barn og barnebarn. Jeg har ei god venninne og vi ringer hverandre hver eneste dag. Og så tror jeg at jeg har evnen til å se det komiske i ting som skjer: Le litt av det for meg selv. Men det er tyngre å komme i gang, komme ut, få gjort noe når man er alene. Det er for eksempel så mye artigere og bedre når man har noen å spise sammen med. Men der har jeg et lite triks: Når jeg har laget middag og dekket på bordet, så er det ikke så sjelden jeg inviterer meg selv til bords: «Nå er maten ferdig, Bjørg, velkommen til bords!» sier jeg høyt til meg selv. Men det gjør veldig godt å komme ut og treffe folk. For eksempel nå i sommer da barn og barnebarn var hjemme, da var jeg med på flere konserter og arrangement under Olavsfestdagene, – og det har gitt meg energi til å komme meg litt mere ut på egenhånd også etter at de har dratt.

Krevende

– Det blir jo sagt at «vi vil leve lenge vi, men gamle vil vi ikke bli». Jeg kan kjenne meg litt igjen i det. Jeg vil ikke si at det er en sorg å bli gammel, men heller at det er krevende. Jeg vet at sykehjemmet kan være aktuelt der framme en gang, men jeg tenker ikke mye på det. Jeg vil heller glede meg og være takknemlig for det jeg har her og nå.

Av jord

Vi har hørt det mange ganger ved kjentes og kjæres kiste:
«Av jord er du kommet
Til jord skal du bli...»

Men ennå lever vi her i verden med våre muligheter og våre begrensninger i meningsfulle dager og tomme dager i glede og i sorg.

Med Jesus Kristus som veileder og forsoner. Han har jo lovet å være med oss alle slags dager, uansett hvordan dagene er, eller blir.

Herre!

Er jeg lik en løvetann
ikke la meg ta all plassen alene.

Er jeg lik en engsoleie,
ikke la meg lyse for selv å beundres.

Er jeg lik en skogstjerne,
la meg fortelle om din himmel.

Er jeg lik et strå,
la meg bøyes, men ikke knekkes.

Er jeg lik en rødkløver,
ikke la meg miste fargen når livet blekner.

Gode Gud.

Du som har ønsket oss, og skapt oss så forskjellig, samle oss til en stor bukett som kan vitne om din skjønnhet og makt.

Og når kroppen min er blitt til jord, skulle jeg ønske at den kunne bli grobunn for en rød rose uten torner.

«Av jorden skal du gjenoppstå»
og vi få blomstre i Guds rike
når denne jord må vike.

Jorun Rathe (97 år)

Slik er den verdige sorgen

slik er den verdige sorgen:
den finnes ikke
havet er uten bunn
og båten mangler brygge

sorgen gjør deg mindre
den stjeler grenser
den vandrer så sakte bortetter veien
at du knapt merker at den beveger seg

slik er sorgen:
barndommens mørkkledde menn
som hilste tyngden av ditt liv
med dette umerkelige løftet på hatten

Ivar Selmer-Olsen

Byåsen menighet på besøk hos «Church of Hope» i Ramallah

Tekst: Frode Bye, september 2017. Foto: Thea Witzø Johannesen og Håvard Singstad

Det er underlig å være i dette landet, som vi alle kjenner så godt. Kjente navn overalt, og stedene ligger mye tettere enn vi hadde forestilt oss. Betlehem ligger bare et steinkast fra Jerusalem, Dødehavet og Jeriko er også like ved.

Vi får stadig høre at muslimene kaller Tempelhøyden for «Haram Al Sharif», men det betyr faktisk bare det samme som tempelhøyden på arabisk. Det var en aha-opplevelse å høre at kristne arabere kaller Gud for Allah, og at de bruker de samme munnhellene som vi hører norske muslimer bruke: «Al hamdu lilah» (Gud være lovet) og «Insh Allah» (hvis Gud vil).

Det kosta noen kroner å få tilgang til stranda og fasilitetene ved Dødehavet. Kibbutz Kalia står det på toppen av kvitteringa. Denne stranda på Vestbredden var altså drevet av en israelsk kibbutz. Tradisjonelt var det sosialdemokratiske arbeidsfelleskap som de fleste nordmenn snakket godt om på 50-, 60-, og 70-tallet, som Det norske Arbeiderpartiet støtta helhjerta opp om, og som Sissel Wold nylig skrev med kjærlighet om i boka si «Landet som lovet alt». Skal tro hva en kibbutz er i dag...?

Grensene i hele Midtøsten er nokså nye. Før 1. verdenskrig fantes knapt riksgrenser i dette store området, som var regjert av stammer. Å kalle palestinerne for arabere er en forenkling. Palestinerne er rett og slett de som bodde i Palestina

da FN delte området mellom israelere og palestinere i 1948. Etter flere tusen år med hyppige omveltninger og skiftende herskere, var området befolket av mange ulike folkeslag; muslimer, kristne og jøder – til og med en og annen rødhåret etterkommer etter korsfarerne. Først etter 1948 ble det vanlig å kalle dem arabere. Da sto arabiske naboland på alle kanter, Libanon, Irak, Syria, Jordan og Egypt, klare til å angripe og overta landet med våpenmakt – hvert av dem med egne imperialistiske ambisjoner.

Krigen i 1948 endte med våpenhvile. Egypt hadde tatt Gaza, Syria Golanhøydene, og Jordan satt med områdene vest for Jordan-elva. Israel rådde over resten. Det er knapt mulig å si hvem som vant krigen.

Men det er ingen tvil om at palestinerne tapte. 700.000 av dem hadde rømt fra hjemmene sine. De trodde de skulle være borte ei uke eller to. Men de er fortsatt flyktninger, de og etterkommerne deres, 70 år etter. Det virker som de fleste i dag har akseptert at de aldri kommer tilbake til de gamle husene sine. Men de ønsker seg noe tilsvarende i det samme området, som kompensasjon for det de ble tvunget til å forlate. Hvem tvang dem? Ikke godt å si – både de arabiske nabolandene og Israel så gjerne at de forsvant. «Nakba», kaller de det, palestinerne – «katastrofen».

De «nye» jødene, sionistene, var heller ikke nykommere i Palestina i 1948. Palestina har landet vært kalt siden før Jesu tid. Sionistene hadde begynt å

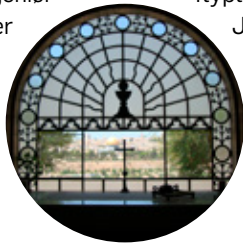
kjøre land av rike jordeiere og flytte dit mot slutten av 1800-tallet, fordi de følte seg utrygge der de kom fra. Å kjøpe land og ta det i besittelse kan virke greit nok, men fattige leilendinger som allerede bodde der og levde av jorda ble fortrent. At landet de kom til ikke var ubebodd kom kanskje som en overraskelse på sionistene også.

I løpet av seks merkelige dager i juni 1967 okkuperte Israel hele det

omstridte landet tilbake, etter at nabolandene gikk til krig igjen, og siden da har det palestinske folket vært under okkupasjon av israelerne.

Jeg møtte selv Ala og familien hans, som består av to voksne og to tvillingpar – to gutter og to jenter på 6 og 10 år, som bor i en bygård i Ramallah. Foreldrene hans bor i etasjen over. Broren hans, som er prest i en luthersk menighet i Betlehem, samtidig var på besøk sammen med sin kone og deres tre uker gamle datter.

De hadde håpet at barnet skulle få status som innbygger i Øst-Jerusalem, siden mora har det og fordi den lille også ble født der. Det innebærer mange fordeler. Men så enkelt var det ikke. De arbeider fortsatt med saken. I gårdene rundt bor onkler og tanter, nevøer og nieser i de fleste husene. Ala er maskiningeniør og eier en liten fabrikk som lager plastprodukter. Han har 12-15 ansatte. De fleste er muslimer. Ramallah regnes som en kristen by, men 80 prosent av innbyggerne er muslimer.

Folk vi møtte i Ramallah var mer opptatt av at det var fredelig og trygt der nå, enn av okkupasjonen og det krevende forholdet til naboene – okkupantene. Siden 2002, etter det andre palestinske opprøret hadde det vært rolig og trygt – tryggere enn noe annet sted i verden, mente de. Tryggere enn Paris, Nice, Brussel, Manchester, Stockholm, Oslo – og kanskje Trondheim.

Den palestinske familien vi spiste middag med, opplevde at Israelske tanks rullet over og knuste bilen deres i gata utenfor leiligheten i 2002. Noen kvartal bortenfor bomba israelerne hovedkvarteret til Fatah og Yasser Arafat. Naboleiligheten, der familien til vår verts onkel bodde, ble invadert av israelske soldater. De raserte den og gjorde «unevelige ting» der, som han sa. De venta bare på at soldatene skulle komme videre og gjøre det samme hjemme hos dem. Lykkeligvis skjedde det

ikke. Soldatene fikk ordre om å trekke seg ut av Ramallah, og slik ble det. Det virka som de syntes at alt dette var blitt veldig lenge siden.

Selv ble jeg født i 1958. Det var bare 13 år etter at «krigen vår» var slutt. Ærlig talt, så husker jeg ikke stort fra det året, men jeg husker ett og annet fra noen år seinere. Folk snakka mye om krigen, men det var blitt lenge siden allerede da – i alle fall slik jeg oppfatta det. Mer enn seks millioner europeiske jøder ble drept i den krigen – massakrert, uten mulighet til å gjøre effektiv motstand.

De israelske soldatene vi møtte nærmest overalt, var høflige, ofte smilende, unge kvinner og menn. Våpen hadde de, og skarpladde var de helt sikkert. Noen av oss ble undersøkt ekstra grundig på flyplassen i Tel Aviv på veg hjem.

Jeg var ikke blant dem. Men av det jeg så, oppførte soldatene og vaktene seg høflig og respektfullt mot oss. De har nok rutiner som de hadde lært godt, og de ble fulgt både effektivt og grundig.

Vi er nødt til forstå israelernes behov for trygghet også. Mot raketter, bomber og kniver. De palestinerne jeg hørte si noe om den saken, forstod det også. De innrømmer til og med israelernes rett til et land i Palestina, men forventer at israelerne også må forstå palestinerne situasjon og gjøre noe med den. De er, tross alt, den parten som har makt til å gjøre noe med den.

Troen på en tostatsløsning lever – ikke ulik slik den ble beskrevet i Oslo-avtalen fra 1993. Men ekstremistene på begge sider hevder at avtalen var svik mot deres respektive folk, og gjør hva de kan for å opprettholde striden inntil deres kompromissløse mål er nådd. Nesten alle ønsker fred, men det står i ekstremistenes makt å holde konflikten varm med vold.

Og Israelerne overdriver veldig, som om

de har behov for å vise tydelig hvem som har makta. De bruker behovet sitt for trygghet som påskudd for å gå mye lenger enn det er grunnlag for, og det virker som dagens israelske myndigheter ikke er interessert i en løsning. Langvarig ydmykelse fører til opprør, aldri til fred. Det må de da ha skjønt for lengst, israelerne.

Bosettingene er blitt alvorlige hinder for tostatsløsningen. Vi så dem nesten overalt – inngjerdede områder på høyder i landskapet, moderne boligblokker med røde tak. På 1990-tallet forsøkte israelske myndigheter å hindre enkeltgrupperinger fra å etablere bosettinger. Noen ble faktisk tømt og revet med makt. Men nå har bosetter-virksomheten sluppet helt løs, og ser ut til å ha blitt israelsk politikk, til tross for at myndighetene hevder det motsatte. Med israelske bosettinger på nesten hvert høydetrapp på Vestbredden, ser det mørkt ut for en palestinsk stat.

Hvordan kommer vi videre? Det ser håpløst ut. I praksis kan det knapt være tvil om at nøkkelen til en løsning ligger hos Israel. De er den eneste med politisk kraft til å løse opp situasjonen. Ekstremister finnes på begge sider, men folk flest har fred som sitt aller høyeste ønske. Imens kan vi selv forsøke å gjøre litt ved å lære så mye vi kan om situasjonen, bli kjent med mennesker som lider under den, fortelle, håpe og be.

Byåsen og Sverresborg menighet takker våre annonsører:

Kulinarium Kantine AS
· Gourmetmat
· Alt innen selskapsmat
· Konditori · Catering

RING FOR UKENS TILBUD! 926 96 269
Tel 474 63 467 | Bromstadv 57 | 7047 TRONDHEIM

FLATÅS
BEGRAVELSESBYRÅ

Tlf. **73 99 22 22**
Døgntelefon **932 90 086**
www.flataas.no

Trondheim gravmonumenter AS
Fabrikk: Byneset v/Flakk 72 84 40 90

- Oppussing av steiner
- Navnetilføyelser
- Nedsliping av steiner
- Boltning av steiner
- Gravlykter og tilbehør

Byens største

BUNNPRIS
PRISENE TIL BUNNS - IKKE UTVALGET!
POST • TIPPING • APOTEK

BUNNPRIS HAVSTAD AS • Byåsveien 158
E-post: bphavstad@bunnpris.no

Elveseter
begravelsesbyrå

Ingen tillegg ved samtale i hjemmet

Døgnvakt: 72 84 50 80
kontakt@elveseter.com
www.elveseter.com

PB
PIZZABAKERENTM

Pizzabakeren Øya 73 52 66 66
Pizzabakeren Byåsen 72 84 11 11

Svanholm
GRAVFERD

Døgntelefon: 73 89 11 40 www.svanholm.no

ROSENBEHANDLING
med praksiselev tlf.952 73 292

Ingrid Eikli Heggset
Facebook: Rosenmetoden med Ingrid

Byggmester
ULRIK RENDAL

Tlf. 915 44 254

Eiendom - kontrakt - arv
www.advokatkvernes.no

Professor Brochs gate 8 A
7030 Trondheim

Tlf. nr. 93 28 60 60
Fax nr. 73 54 02 01
Org. nr. 992 136 251

Advokat Ola Kvernnes
ola@advokatkvernes.no

Selsbakk menighetshus

Rimelig leie til minnesamvær,
konfirmasjon, bryllup osv.

Kontakt: Kjell Steinar Holum
tlf.: 73 98 48 93

FRISOR FIINBECK & FIA

*Siste nytt innen klipp, farge,
extension og hårpleie*

**Vi utfører alt innen hårpleie,
fra det klassiske til det moderne.**

Råkvåg: Tlf. 926 30 819
Ila: Tlf. 73 51 09 00
Byåsen: Tlf. 72 55 99 73
Stavset: Tlf. 72 56 13 33

Besøk vår hjemmeside:
www.fiinbeckogfia.no
www.peakshair.no

EDEN HUD OG VELVÆRE
Alt innen hud, fot og kroppsspleie på Byåsen.

Vognhallvegen 2, vis-a-vis trikkehallen på Munkvoll.
Åpningstider: Man-ons-fre: 10-17. Tirs-tors: 10-18
Gratis parkering. Tlf: 72 55 50 40

Tlf. 72 56 51 10 | www.lianrestaurant.no
www.facebook.com/LianRestaurant

LANG ERFARING i å bistå pårørende ved dødsfall
Avd. Melhus - Trondheim - Orkdal

VIGDAL
begravelsesbyrå as post@vigdal.no - www.vigdal.no

VAKTTELEFON
72 89 00 80

Offentlig godkjent foterapeut

Hege Agate
tar hjemmebesøk
Tlf. 959 26 680

ROSKAFT
KJØKKEN STUDIO

Enormt utvalg | Topp service
Nydelige utstillinger | www.roskaft.no

Julemesse
Byåsen sykepleieforening

Tunstua, Stabells vei 2a
lørdag 11. november kl. 10-16
søndag 12. november kl. 12-16

Pianostemmer Jens Ski

renetoner.no

Tlf. 932 22 989

Steinerskolen Trondheim Barne- og ungdomsskole

- et pedagogisk alternativ
der det kunstneriske engasjerer
og stimulerer lærelysten til elevene.

Mellomila 1c 7018 Trondheim Tlf. 73 87 90 80
www.trondheim.steinerskolen.no

SKANSEN
VIDEREGÅENDE STEINERSKOLE

Studiespesialisering
Kunst, håndverk og teater sammen
med teorifagene... NOE FOR DEG?

Fortløpende inntak

Mellomila 1c 7018 Trondheim Tlf. 73 87 90 80
www.trondheim.steinerskolen.no

DEN NORSKE KIRKE
Kirkelig fellesråd i Trondheim

Vi tilbyr
GRAVSTELL
- hele året

For mer informasjon om innhold og priser - se våre nettsider

Nett: www.kirken.trondheim.no • Tlf: 994 36 000
E-post: post@kirken.trondheim.no

Skaperverkets bærekraft er utfordret

Engasjement for miljøet er svært aktuelt i 2017 og i årene framover. Den norske kirke har i flere tiår engasjert seg i spørsmål knyttet til miljø, klima og rettferd. Siden 2008 samarbeider Den norske kirke om disse spørsmål tett med Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp i samarbeidsprosjektet Skaperverk og bærekraft.

«Grønn kirke» er et verktøy for menighetene i det praktiske arbeidet med hvordan menigheter kan jobbe med bærekraftig miljøarbeid, lokalt og globalt. Tidligere innlegg i menighetsbladet har handlet om hvordan ansvaret for skaperverkets bærekraft

er forankret i vår menighet, hvordan arbeidet kan synliggjøres i gudstjenesten og i det diakonale arbeidet. Et fjerde tema for Grønn kirke, er «informasjon og samarbeid.»

www.gronnkirke.no og www.miljofyrtarn.no har god informasjon og inspirerer! På facebook-siden Grønn kirke deles gode tips om hvordan menigheter kan jobbe; der deles også aktuelle artikler om miljø og klima. Vi anbefaler alle å se der.

Det bor mange mennesker på Byåsen; ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre litt! Vi oppfordrer hver og en til å engasjere seg i arbeidet med å redde kloden vår! Det nytter!

Fra Ballongvisa:

*«For værda er ein ballong som vi sjøl må passe på
å sjøl om vi er mange, må vi dele
det skjønner itte vaksne, men det er en masse små
som veit at ballonger bør være hele.
Før ballonger er slike en lyt vara varsom med.
Dåmm går så lett i sund, om itte folk lar dom i fred.
Å itte kan vel noen si at halvparten er min
No stikk je høl i ballongdelen din»*

(May Britt Andersen)

Namdaling fra Bornholm ny organist

– Den 1. september startet jeg som organist i Byåsen kirke.

Jeg gleder meg veldig til å komme i gang og delta i de aktiviteter som er allerede, men også kanskje innføre noe nytt. Vi snakker en del om å starte et prosjektkor.

Jeg er nordtrønder og fra Namsos, men har bodd på Bornholm, en øy i Østersjøen, de siste 10 år. På Bornholm har jeg arbeidet som organist i Østerlars og Gudhjem kirker, i tillegg har jeg arbeidet som hjemmesykepleier.

Som organist der har jeg hatt voksenkor, babysang, spill på sykehjem, turiskonserter om sommeren, og konserter i kirkene om vinteren, i tillegg til gudstjenester, begravelser og bryllup. Østerlars er den største rundkirke i Danmark, og om sommeren er det over 1000 turister innom hver dag, også mange nordmenn.

Min utdanning som organist tok jeg i Trondheim, og var ferdig i 1989, men har arbeidet med kirkemusikk i hele mitt liv. Jeg

spiller også gitar og piano og til babysalmesang, spiller jeg på alle strenger, det kan være blokkfløyte, rasleinstrumenter, klokker og xylofoner.

Jeg har også en utdanning gestaltterapi og har arbeidet som pottemaker i 5 år. I Danmark har jeg flettet mye pil, både kurver og pil til hagebruk, og jeg er i ferd med å utdanne meg til kurvemaker. Dessuten er jeg glad i å strikke.

Jeg har 2 barn, Maren på 26 og Andreas på 28, de bor begge i Trondheim. Jeg har min mor og familie i Namsos, og det veide tungt på vektskålen når jeg begynte å vurdere om jeg skulle flytte til Norge igjen.

Det føles godt å ha landet i Byåsen menighet, jeg bor på Uglå, tett på skog og natur. Både jeg og min turkamerat hunden Max, kommer til å sette stor pris på det.

Anita Barlien

Lars Christoffer Skogrand

Kateketvikar i Byåsen menighet.

Lars Christoffer har nylig fullført master i *Religion, society and global issues* ved Menighetsfakultet, og vil særlig jobbe med konfirmantarbeidet i Byåsen menighet.

Anna Nicoline Segtnan Mentzoni

Vikar i trosopplæringen, og skal særlig jobbe med ungdom. Utdannet adjunkt ved HiST/NTNU.

Velkommen til våre 3 nye medarbeidere i Byåsen kirke!

SLEKTERS GANG

BYÅSEN KIRKE

DÅP I BYÅSEN KIRKE:

20.05. Niklas Nordskog
28.05. Brede Sivertsen Husby
28.05. Mia Åldstedt Hermstad
04.06. Emil Kolstad Aasbø
04.06. Angelica Vidje Magnussen
04.06. Jens Bjordal Smaavik
04.06. Torjus Flåm
04.06. Emma Lefstad Hilmarsen
11.06. Audun Stone Wuttudal
11.06. Hedda Gjestvang Nygård
18.06. Amanda Aune Molid
18.06. Gabriel Hansbakk Evensen
25.06. Even Rosvold
25.06. Håkon Wangsvik Fossnæs
02.07. Ane Nederhoel
09.07. Hanna Skog-Haavet
09.07. Malin Selbæk Rønning
23.07. Aurora Okan Lossius
06.08. Anton Sellgren-Aune
20.08. Johanne Grav Aakre
27.08. Tiril Berg Rikstad
03.09. Adrielle Nilsen Mian
03.09. Jacob Giæver Sæterhaug

DÅP I ANDRE KIRKER:

27.08. Bjugn kirke, Astrid Larsen Winsjansen
09.07. Børsa kirke, Thomas-André Dyb Dimmen

11.06. Charlottenlund kirke, Eirhild Selnes
Havstein kirke:
25.05. Ellinor Nesseth Lefstad
25.05. André Gamst
18.06. Mikal Olai Schjetne Holm
18.06. Nils Bråtveit
02.07. Ingunn Vestly
13.08. Siril Pettersen Skippervik
05.06. Nidaros domkirke, Signe Kjærnes Øen
06.08. Steinkjer kirke. Yngvar Rennemo
03.09. Sverresborg kirkesenter, Oliver Nordvik Skavdahl
25.06. Ørland kirke, Vegard Grande Heggland

GRAVFERD

16.05. Anne Marie Dørmænen
16.05. Håkon Gunnar Fridtjof Nygård
18.05. Torleif Ødegård
18.05. Arne Laurits Dragsnes
19.05. Eilif Johannessen
01.06. Bjørn Edvin Jenssen
01.06. Johan Gullaksen
12.06. Javier Vidal Triola
13.06. Arnold Husby
19.06. Ragna Oline Holte
20.06. Solveig Berg
21.06. Eirill Borøchstein

22.06. Egil Malvin Storrø
22.06. Odolf Walstad
27.06. Einar Arvid Lehn
27.06. Willy Fornes
29.06. Einar Ianssen
07.07. Dagfinn Evenhus
11.07. Astrid Sand
11.07. Ruth Pedersen
14.07. Joachim Holthe
18.07. Kåre Sneeggen
20.07. Tore Bernt Fjeldvig
08.08. Oddbjørn Kongsvold
10.08. Sonja Marie Giæver
11.08. Ola Almar Kvaale
17.08. Eigil Møholdt
18.08. Gerd Stene
18.08. Sigurd Otelius Marius Jensen
22.08. Lilli Skånseng
24.08. Inger Palsve
24.08. Knut Arthur Kjerstad
25.08. Bente Karin Nordtømme
25.08. Ingrid Elise Fjeldal
25.08. Rigmor Nakstad
28.08. Bjørg Solveig Berge
01.09. Arne J Selnes
05.09. Johan Bronnes
07.09. May Helene Nordseth

VIELSE

10.9. Maria Enghaug og Christian Selnes Andersen

HAVSTEIN KIRKE OG SVERRSBORG KIRKESENTER

DØPT I SVERRSBORG MENIGHET

21.05. Aurora Røstum
Orion Marinius Simmernes
25.05. André Gamst
Marius Thronæs van Den Hoven
Ellinor Nesseth Lefstad
03.06. Noah Alexander Baldan
11.06. Marie Killi-Olsen
18.06. Viktor Waatland Bodin
Nils Bråtveit
Clara Di Giovanni
Mikal Olai Schjetne Holm
Iben Stjern Jørlandli
Oda Alise Sommervold Lilleeng
25.06. Elly Børsting Guise
Oliver Wåsjo
02.07. Brage Lien Mikalsen
Sander Valle
Ingunn Vestly
16.07. Hedda Eide Arntzen
30.07. Amalie Gaustad
Fredrik Martin Illeløyken-Nesje
Emil Rainer Fissum Johnsen

13.08. Sanna Ngwenya Førde
Vilde Grimsbo Holøymoen
Jacob Naper Martiniussen
Siril Pettersen Skippervik
20.08. Trygve Aarre Løset
Ine Myrland Weisæth

DØPT I ANDRE KIRKER

Oliver Krokdal Sund
Evald Mork Fiske

DØDE

12.06. Gunnar Hoff-Jensen
16.06. Ottar Kummeneie
26.06. Ruth Lovise Henriksen
29.06. Frank Dragseth
13.07. Asbjørn Marius Johan Pettersen
07.07. Dagmar Brodtkorb Rønning
14.07. Frida Bekkos Hammerdal
18.07. Margit Kristine Wanvig
28.07. Hanna Marie Lundhaug
01.08. Agnes Johanne Andersen
04.08. Enid Vivian Kvam
08.08. Torbjørn Rostad
15.08. Einar G. Rønning

VIGDE I SVERRSBORG MENIGHET

20.05. Catharina Annie Bakkelund og Michael Johansen
27.05. Julie Folin Ohna og Johan Stoum Sandvik
10.06. Nina Lein Staveli og Magne Simonsen
Tonje Eide Skjærvik og Eirik Sakshaug Utheim
17.06. Heidi Myklebost Raaket og Christian Spets
Rikke og Marco Strømsnes
23.06. Trude Olsen og Stig Aanonli
24.06. Amanda Kvande Gerhardsen og Lasse Nervik Vollen
Henriette Saltermark Dundas og Børge Ranum
01.07. Mari Myraunet og Tommy Yulio Tømmerdal
22.07. Ingrid Marie Hildrum og Emil Lysholm
12.08. Gunhild Ildjarnstad Hagen og Jan Kaare Sørmo Hanssen
Therese Margrethe Dahl og Henrik Finne
Mona Dahl og Marius Talgø

Menighetens hyggestund i Byåsen kirke

Annenhver tirsdag kl. 11.30

12. september: «Salmeboka som TV-suksess»

Gjest: Helge Gudmundsen

26. september: «Byåsen Men at Work»

Gjest: Sverre Ferry Utengen

10. oktober: «Ønskekonsert»

Gjest: Anita Barlien

24. oktober: «Skatter fra bøkens verden»

Gjest: Byåsen bibliotek

7. november: «Møtet med barnehjemsbarn i Thailand»

Gjest: Ingunn Synnøve Bye

21. november: «Pilegrimens diakonale fotspor»

Gjest: Britt Arnhild Wigum Lindland

9. desember: «Menighetens julemiddag»

Gjester fra Kulturskolen

Ramallahkveld

24. september kl. 18. i Byåsen kirke, med bilder og beretninger fra et besøk i Ramallah, Palestina.

En annerledes kulturkveld

26. oktober vises forestillingen

«Jakob – veien hjem er lang»

i Byåsen kirke kl. 19.30.

En bibelfortelling presentert i ord og toner ved forteller Helga Samset og musiker Jonas Kilmork Vemøy.

Forestillingen varer ca. 1 time, og etterfølges av samtale og suppe.

Billetter kr 100,-.

Julemesse Sverresborg kirkesenter

Lørdag 11. november. Salget åpner kl. 11.

Menigheten er som vanlig svært glad for bidrag til julemessa, som håndarbeid og julebakst for salg eller gevinster til åresalg og utlodning.

Velkommen til to hyggelige dager i kirkesenteret.

Ta gjerne kontakt med Aud Singstad, tlf. 954 55 160

Julesalg Byåsen kirke

Lørdag 18. november kl. 11.00-15.30 er det god, gammeldags julemesse i Byåsen kirke, med salg av hjemmembakt julebakst, håndarbeid, julegaver, kafé, underholdning, utlodning, åresalg og mye mer. **VELKOMMEN** til en trivelig dag i Byåsen kirke! Tusen takk til alle som bidrar med gevinster, bakst og håndarbeid!

Ta gjerne kontakt med Ingrid Eikli Heggset på kontoret, tlf. 908 00 297 ingrid.eikli.heggset@kirken.trondheim

Byåsen sykepleieforening

Julemesse i Tunstua, Stabells vei 2a,

lørdag 11. november kl. 10-16 og

søndag 12. november kl. 12-16.

Styret i sykepleierforeninga

Kulturkveld med Siri Wahl Olsen og Cantus

«Vendepunkt» Kulturkveld **torsdag 5. oktober**

kl. 19 i Byåsen kirke.

Siri Wahl Olsen i samtale med Steinar Leirvik.

Sang ved Cantus. Suppe.

Det lønner seg å kjøpe billetter på forhånd hos hoopla.no

Sangkveld Sverresborg kirkesenter

Fredag 10. november kl. 19.00.

Der blir det kafé, loddsalg og sang. «Mosaikk» deltar.

Salg av julemessevarene starter lørdag kl. 11.00.

Konsert og gudstjeneste med Elvis-musikk

I år er det 40 år siden artisten Elvis døde. Han fikk 3 Grammy-priser for sin gospelmusikk, og dette er utgangspunktet når vi inviterer til både konsert og gudstjeneste i samarbeid med Graceland Band og Trondheim politikor. Konserten vil ledes av Elvis-kjenneren Bjørn Johan Hellem.

Konsert i Byåsen kirke, **onsdag 15. november** kl 19.00.

Billetter kr 100,-.

Overskuddet går til Menighetens misjonsprosjekt i Liberia.

«Elvis-gudstjeneste» med spirituals, Byåsen kirke

19. november kl. 11.00.

GUDSTJENESTER

BYÅSEN KIRKE

24. september

16. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved prostiprest Hilde Anette Løvenskiold Grüner.

1. oktober

17. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Familiegudstjeneste ved Byåsen kirkes barnehage og Steinar Leirvik. Utdeling av 4-årsbok

8. oktober

18. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved vikar Jan Øyvind Grøm.

15. oktober

19. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved vikar Håkon Tørring. Sprell levende søndagsskole

22. oktober

20. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Familiegudstjeneste ved Steinar Leirvik og Byåsen pre soul children.

29. oktober Bots og bønnedag

Kl. 11: Gudstjeneste ved Steinar Leirvik. Presentasjon av KRIK-konfirmantene. Søndagsskole.

5. november Allehelgensdag

Kl. 11: Gudstjeneste med folketoner, ved Ludvig Aasen og Steinar Leirvik. Sprell levende søndagsskole.
Kl. 18: Minnegudstjeneste ved Steinar Leirvik, Ludvig Aasen og Anne Talsnes Flatmo. Kveldsmat etter gudstjenesten.

12. november

23. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved vikar. Søndagsskole.
Kl. 19: Ungdomsgudstjeneste ved Anna Nicoline Segtnan Mentzoni og Ungdomsrådet.

14. november – tirsdag

Kl. 12: Babygudstjeneste ved menighetspedagog og Steinar Leirvik

19. november

24. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: «Elvis-gudstjeneste» ved Graceland band og Steinar Leirvik. Søndagsskole.

26. november

Domssøndag/Kristi kongedag

Kl. 11: Lys våken familiegudstjeneste ved Camilla Winsnes.

3. desember 1. søndag i advent

Kl. 11: Gudstjeneste ved Ludvig Aasen og Byåsen sangkor. Sprell levende søndagsskole.

5.-8. desember

Krybbevandring for førskolebarn

10. desember 2. søndag i advent

Kl. 11: Lysmesse og presentasjon Dalgård-konfirmanter, ved Camilla Winsnes og KFUK/KFUM-speiderne.
Kl. 17: Gudstjeneste på Selsbakk menighetshus

11. desember

Kl. 17.30: Julekonserten, familiekonsert med Byåsen familiekor, Byåsen pre soul children

17. desember 3. søndag i advent

Kl. 11: «Vi synger julen inn-gudstjeneste», ved Steinar Leirvik og Anita Barlien med flere. Søndagsskole.

HAVSTEIN KIRKE OG SVERRESBORG KIRKESENTER

(Når ikke annet står, er det i Havstein kirke)

17. september

15. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved Silje Kristin Meisal. Presentasjon av konfirmantene.

24. september

16. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

1. oktober

17. søndag i treenighetstiden

Gudstjeneste ved Silje Kristin Meisal

8. oktober

18. søndag i treenighetstiden

Sverresborg kirkesenter kl. 11: Familiegudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

15. oktober

19. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved Silje Kristin Meisal

22. oktober

20. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

29. oktober Bots og bønnedag

Sverresborg kirkesenter kl. 18: Kveldsmesse ved Hans Kristian Solbu. Kveldsmat serveres.

Lørdag 4. november

Kl. 18: Minnegudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

5. november Allehelgensdag

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu. Kirkekaffe med lyssalg.

12. november

23. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Familiegudstjeneste ved Silje Kristin Meisal. Utdeling av 4-årsbok

19. november

24. søndag i treenighetstiden

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

Lørdag 25. november

Kl. 11: Dåpsgudstjeneste ved Silje Kristin Meisal

26. november

Domssøndag/Kristi kongedag

Kl. 11: Gudstjeneste ved Silje Kristin Meisal

3. desember 1. søndag i advent

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu. «Lys våken»
Kl. 14: «Vintersang» i Lo kirke

10. desember 2. søndag i advent

Kl. 11: Gudstjeneste ved Hans Kristian Solbu

17. desember 3. søndag i advent

Sverresborg kirkesenter
Kl. 11: Gudstjeneste ved Silje Kristin Meisal. «Vi synger julen inn»
Havstein kirke
Kl. 18: Lysmesse ved konfirmantene og Silje Kristin Meisal

ANSATTE

BYÅSEN MENIGHET

Byåsen kirke, Selsbakkli 7, 7027 Trondheim

Sokneprest
Steinar Leirvik
tlf: 996 90 565

Kapellan
Ludvig Aasen
tlf: 481 13 436

Kapellan
Camilla Winsnes
tlf: 901 99 048

Menighetsforvalter
Ingrid Eikli Heggset
tlf: 994 36 000

Kantor vikar
Anita Barlien
tlf: 994 36 000

Leder menighetsrådet
John Stene
tlf: 952 63 022

Diakoniarbeider
Anne Talsnes Flatmo
tlf: 905 83 293

Menighetspedagog barn
Gunn Mogseth Skrove
tlf: 913 98 683

Menighetspedagog ungdom vikar
Anna Nicoline Segtnan
Mentzoni
tlf: 994 36 000

Kirketjener
Håvard Singstad
tlf: 901 88 976

Kateket vikar
Lars Christoffer Skogrand
tlf: 994 36 000

Kontortid Byåsen:

Man–fre kl. 10.00–14.00. Kirken i Trondheim, felles servicekontor Munkegata 6: Mandag, onsdag, torsdag, fredag: kl. 08.30–14.30. Tirsdager: kl. 08.30–13.30
Tlf: 994 36 000 | **Kontonummer:** 1503 81 70276 | Vipps: 77889 | www.kirken.no/byaasen | post.byaasen.trondheim@kirken.no

SVERRESBORG MENIGHET

Gamle Oslovei 21, 7020 Trondheim

Sokneprest
Hans Kristian Solbu
tlf: 930 06 999

Kapellan
Silje Kristin Meisal
tlf: 907 81 749

Menighetsforvalter
Aud Singstad
tlf: 954 55 161

Kantor
Ingrid Smalås
tlf: 414 18 370

Menighetspedagog
Guro Gaustad Anderssen
tlf: 932 66 035

Leder menighetsrådet
Ivar Selmer-Olsen
tlf: 909 21 743

Diakon
Martha Garborg Bergslid
tlf: 994 36 000

Kirketjener
Merete Thalberg
tlf: 902 42 527

Kontortid Sverresborg:

Tirsdag, torsdag, fredag kl. 10.00–14.00. Onsdager kl. 10.00–12.00.
Kirken i Trondheim, felles servicekontor Munkegata 6:
Mandag, onsdag, torsdag, fredag: kl. 08.30–14.30.
Tirsdager kl. 08.30–13.30

Tlf: 994 36 000

Kontonummer: 1503 74 86903 | Vipps: 12060

www.kirken.no/Sverresborg
post.sverresborg.trondheim@kirken.no

BYÅSEN PROSTI

Selsbakkli 7, 7027 Trondheim

Prost i Heimdal og Byåsen
Bertel Aasen
tlf: 456 19 825

Prosteseekretær
Nina Sandstrøm Angelsen
tlf: 994 36 000

Avdelingsleder Heimdal og Byåsen soner
Lars Dagfinn Lossius
tlf: 976 63 110

Administrasjonskonsulent for Byåsen og Heimdal
Torill Godø
tlf: 916 36 260

Vakt-/nødtelefon for presten i Trondheim

481 62 569

Telefonen betjenes hverdager kl. 17.00–08.00 og i helger og høytider

HAVSTEIN KIRKEGÅRD

Tlf: 994 36 000 / 456 19 817 (dagtid)

Menighetsbladet
Postboks 3340
Hallset
7427 Trondheim

GJESTESKRIBENTEN

Knut Arnljot Braa

Hege A. Merakerås

Kristian Dahlberg Hauge

Kari Løvendahl Mogstad

Fellesskap

Foto: Kari-Anne Toth

Alle mennesker har et grunnleggende behov for tilhørighet, og å kjenne på et fellesskap med andre. Å stå utenfor sosialt og å være ensom kan gi både psykiske og fysiske konsekvenser. Det er naturlig å tenke at ensomhet har stor innvirkning på selvfølelsen og det å kjenne seg verdifull.

Over tid kan man havne langt «ned», og få en del feiloppfatninger og destruktive tanker om seg selv, med depresjon og angsttilstander som mulig konsekvens. Noen isolerer seg, fordi de ikke kjenner seg verdifull nok til å oppsøke sosiale møteplasser.

Det er mange som kjenner seg ensomme i samfunnet i dag, og det angår folk i alle aldre. Man har sett i undersøkelser at ensomhet også er nokså forekommende blant ungdom, og utenforskap har store negative konsekvenser når man er barn og ungdom, der det er veldig viktig å være «inne». Undersøkelser viser at det de siste årene har vært en nokså negativ tendens til å ungdom rapporterer å ha færre nære venner. Det kan ha med endrete sosiale mønstre, der de sitter på rommet sitt og kommuniserer gjennom mobilen, heller enn å møtes ansikt til ansikt, og ha ekte menneskemøter.

Jeg er fastlege til mange ungdommer og studenter, og møter dessverre en del unge som kjenner seg veldig ensomme, og som har vanskelig for å bli integrert i vennegjenger, og som sitter alene på hybelen sin, kveld etter kveld.

På den andre enden av aldersskalaen, er det mange eldre som også er ensomme. Generasjonene etter dem har travle liv, de bor kanskje andre steder, og det kan også være helsemessige årsaker til at eldre bli mindre sosiale, og kommer seg lite ut blant andre.

I boken «Kroppsklemma,» har jeg berørt hvordan kropps- og sexpress virker på hvordan både unge og ande mennesker er mot hverandre. Jeg tror det økte presset som gjelder på mange plan, gjør at vi kan bli litt for opptatt av ytre faktorer når vi møter hverandre. Det er gjerne overfladiske verdier som verdsettes, i alle fall i første omgang, og får altfor stor plass i forhold til hvordan vi ser på hverandre, og møter hverandre som mennesker.

Det er tankevekkende at ungdom vokser opp med et så stort ytre fokus i forhold til hva som er verdifullt og viktig. Vi voksne må kanskje gå i oss selv og tenke mer over hvilke verdier det er vi tillegger vekt selv også?

Når det gjelder sexpress, så har jeg gjennom arbeidet med boken min Kroppsklemma, blitt mye mer bevisst og oppmerksom på at samfunnet har gått i feil retning når det gjelder seksualisering, og at det fortsatt er lang vei å gå før jenter og gutter blir likestilt. Det er enorm forventning til at gutter skal være macho og tøff, og jentene søte og deilige, dette er noe vi ser igjen i hvilke utseendeidealer de har også.

Og vi må se nærmere på hvorfor det er et så stort sexfokus på alt fra russe-sanger til festkultur. Dette er ikke noe nytt, men vi ser en «pornofisering» av dette, der det har blitt nokså drøyt, og publikummet er blitt stadig yngre, fordi mye eksponeres på nettet.

Jeg synes det er veldig bra at kirken engasjerer seg i denne tematikken, skriver og snakker om det. Jeg har erfart som mor til konfirmanter at sex, kropp og press snakkes om og tas opp, og at kirka jobber for å være dagsaktuelle. Det er viktig, for man må være der ungdommene og menneskene er, livene sine.

Jeg tror samtidig at kirken ikke skal prøve krampeaktig å være hipp og trendy, fordi det er så viktig at kirka står trygt sin tradisjon. Dette med å være forutsigbar, trygg, tradisjonsbærer, tror jeg virkelig er noe mennesker trenger i dag! Det kan kirken virkelig bidra med.

En liten digresjon; Jeg har noen gang selv savnet mer av dette; når man setter seg i kirken for å ha en stille og kontemplativ stund, er det godt at det ikke stadig kommer ny liturgi og nye salmer...

Kari Løvendahl Mogstad
Fastlege og forfatter